

Latvijas iedzīvotāju aptauja "Attieksme pret korupciju Latvijā"

Pētījumu pēc
Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja
pasūtījuma
veicis Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs "SKDS"

2008.gada 16.janvārī

Pētījumā apskatītie jautājumi

- **Dažādu institūciju godīguma vērtējums**
- **Personīgā saskarsme ar korupciju**
- **Informācijas avoti par korupcijas gadījumiem**
- **Uzskati par korupcijas iemesliem**
- **Rīcība, saskaroties ar korupcijas gadījumiem**
- **Uzskati par korupcijas novēršanu**

Pirmo reizi iegūta informācija

- Uzskati par sodiem, kas piemērojami kukuļņemšanas gadījumos
- Uzskati par ētikas ievērošanu amatpersonu vidū
- Attieksme pret "pateicībām"

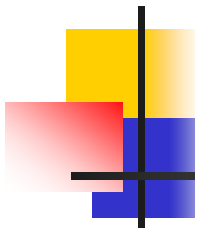

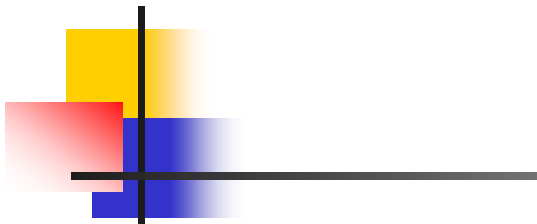
Galvenās tendences

- POZITĪVI - Visās administratīvās korupcijas izplatības jomās cilvēku pieredze liecina, ka korupcijas ietekme samazinās
- NEGATĪVI –
- ievērojami krities uzticības līmenis augstākajai varai
- sabiedrībā pieaug pārlicība, ka
  - augstākā līmeņa korupcija pieņemas spēkā
  - valsts amatpersonu un valdības runas par korupcijas novēršanu nepārtop darbos

Attieksme pret korupciju

Korupcija: attieksme pret dažādiem apgalvojumiem

**Tikai
apkarojot
augstākā
līmeņa
korupciju,
izzudīs
zemākā**

**Pašreizējā
valsts
birokrātijas
sistēma
spiež dot
kukuļus**

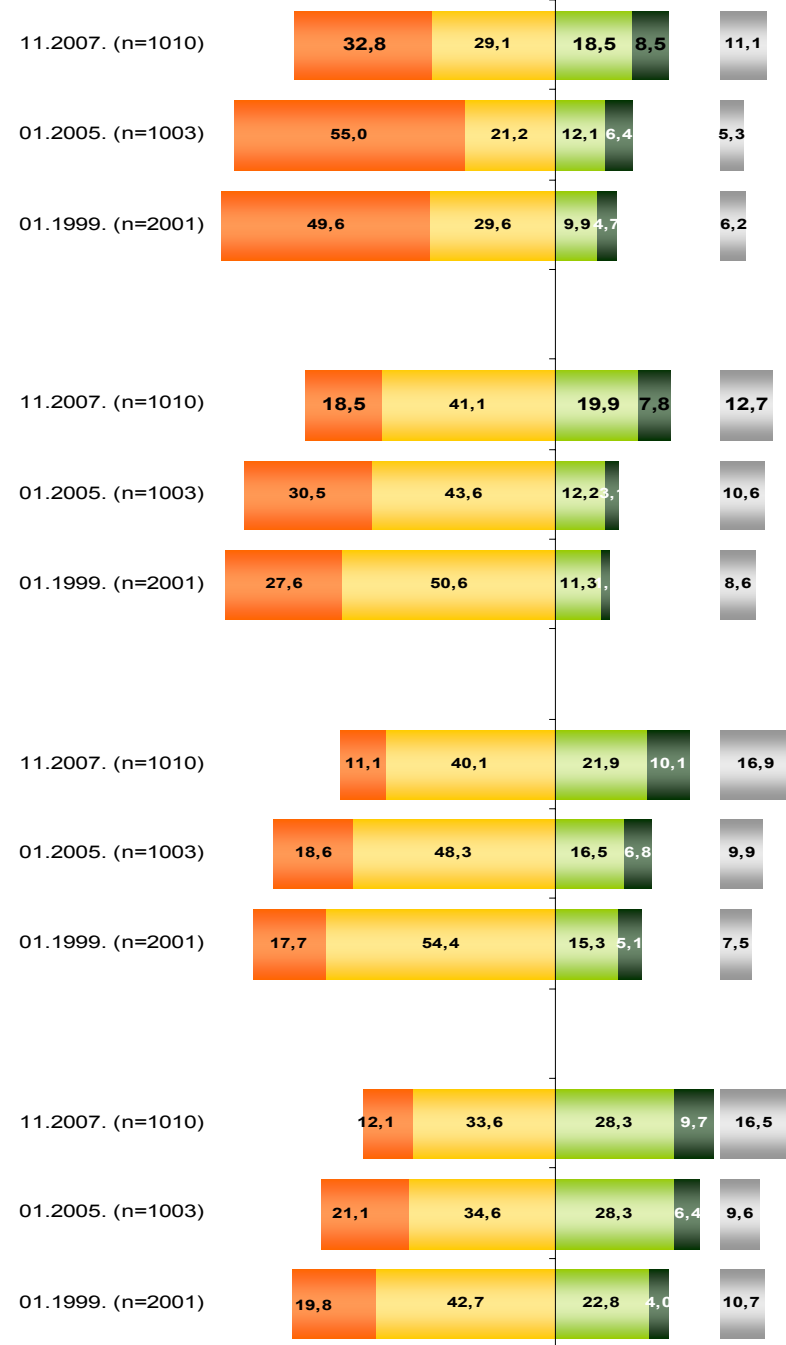
**Korupcija ir
negodīgs
paņēmiens,
bet dažkārt
neizbēgams**

**Bez
kukuļošanas
/ ņemšanas
neko nevar
panākt, jo
visa valsts**

Bāze: visi respondenti

■ Pilnībā piekrit
 ■ Drīzāk piekrit
 ■ Drīzāk nepiekrit
 ■ Pilnīgi nepiekrit
 ■ Nezin/ NA

%

Iedzīvotāju pieredze saskarsmē ar korupciju

- 57,8% iedzīvotāju nav personiski saskārušies ar korupciju pēdējo 2 gadu laikā (2005.- 52%)
- 13,4% iedzīvotāju paši ir bijuši spiesti veikt neoficiālus maksājumus, lai atrisinātu savas problēmas (2005. – 18,9%)

Iedzīvotāju pieredze saskarsmē ar institūcijām

- Cik procentos gadījumu pēdējo 2 gadu laikā iedzīvotāji sev aktuālos jautājumus ir atrisinājuši bez neoficiāliem maksājumiem, dāvanām vai sakariem?

Bez neoficiāliem maksājumiem iedzīvotāji biežāk iztikuši šādās 5 institūcijās:

Jomas	(%)
Pases apmaiņa vai iegūšana, uzturēšanās atļauju, izsaukumu kārtošana	93,8
Jautājumu kārtošana VID (nodokļu administrēšana, deklarāciju iesniegšana, auditi)	92,8
Autotransporta reģistrācija vai tehniskā apskate (CSDD)	87,4
Lietu kārtošana pašvaldībās	86,7
Jautājumu kārtošana saistībā ar Eiropas Savienības struktūrfondiem (finanšu līdzekļiem)	84,1

Vai jums nācās izmantot kādu no uzskaitītajiem paņēmieniem, lai atrisinātu savu problēmu?

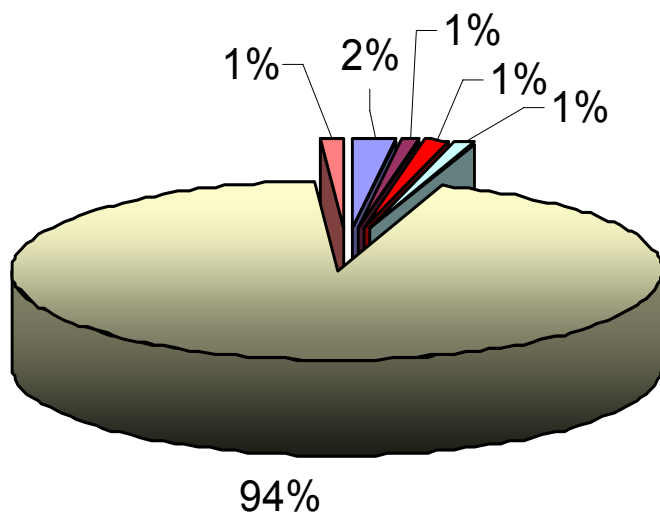

- vajadzēja izmantot sakarus (draugus, paziņas u.tml.)
- bija nepieciešami neoficiāli maksājumi vai dāvana (naudas izteiksmē līdz Ls 5)
- bija nepieciešami neoficiāli maksājumi vai dāvana (summa Ls 5 vai pārsniedza Ls 5)
- bija nepieciešams barterdarījums - apmaiņā pret citu pakalpojumu
- lietu nokārtoju bez kādiem neoficiāliem maksājumiem vai pazišanas

Neoficiāli maksājumi virs Ls 5 visvairāk ir doti šādās jomās

Jomas	(%)
Saskarsme ar Ceļu policiju (CSN pārkāpums, soda nauda, soda punkti)	17,3
Ārstēšanās poliklīnikā, slimnīcā	16,6
Atļauju, licenču saņemšana (uzņēmējdarbībai, būvatļauja (t.sk. dzīvokļa pārbūvei) u.tml.)	13,8
Darījumi muitā (imports, eksports, tranzīts)	9,3
Darbavietas, firmas piedalīšanās iepirkumos, lai iegūtu valsts vai pašvaldības pasūtījumu	9,3
Jautājumu kārtošana tiesā	8,5
Nekustamā īpašuma lietu kārtošana (zemes, dzīvokļa, mājas privatizācija, saņemšana, pirkšana/pārdošana u.c.)	8,1
Bērna mācības vai iekārtošana skolā, bērnudārzā	6,7

Pases apmaiņa vai iegūšana, uzturēšanās atļauju, izsaukumu kārtošana

izmantoja sakarus

kukulis līdz Ls 5

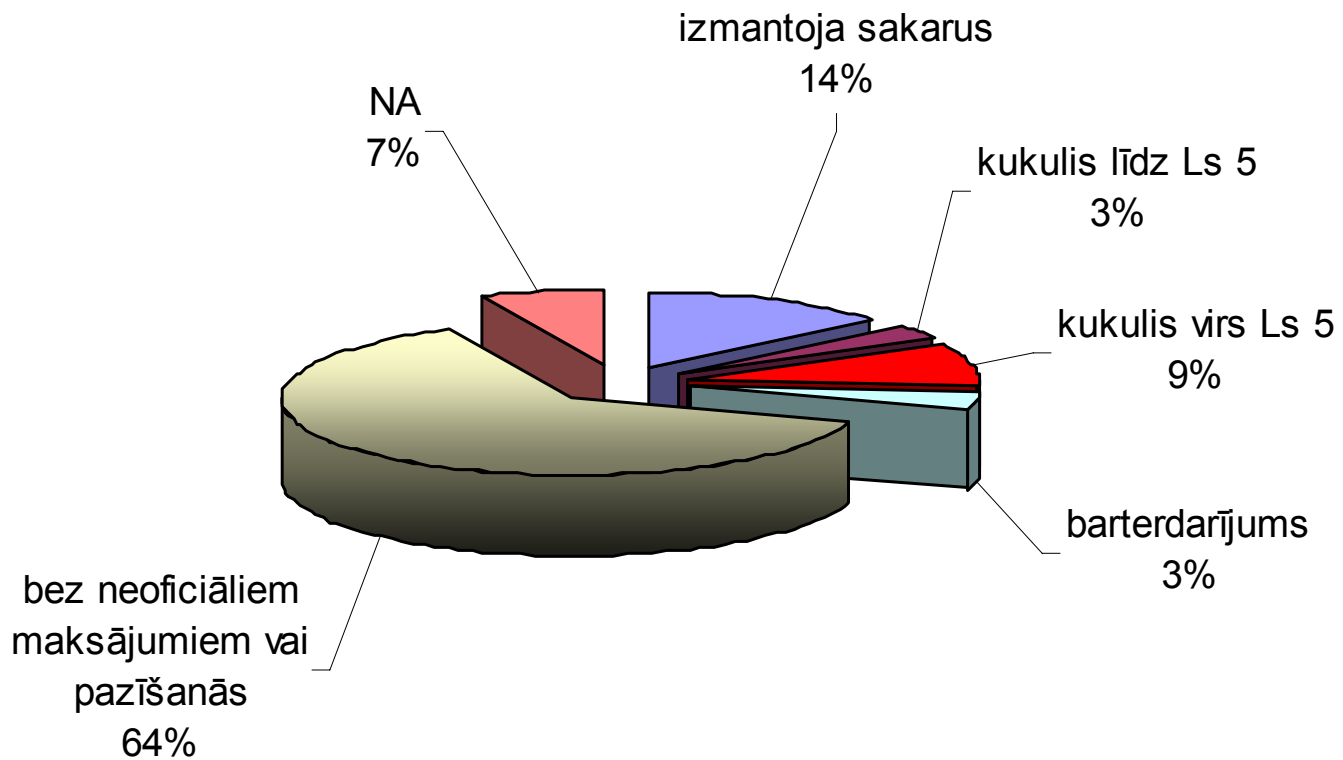
kukulis virs Ls 5

barterdarījums

bez neoficiāliem maksājumiem
vai paziņanās

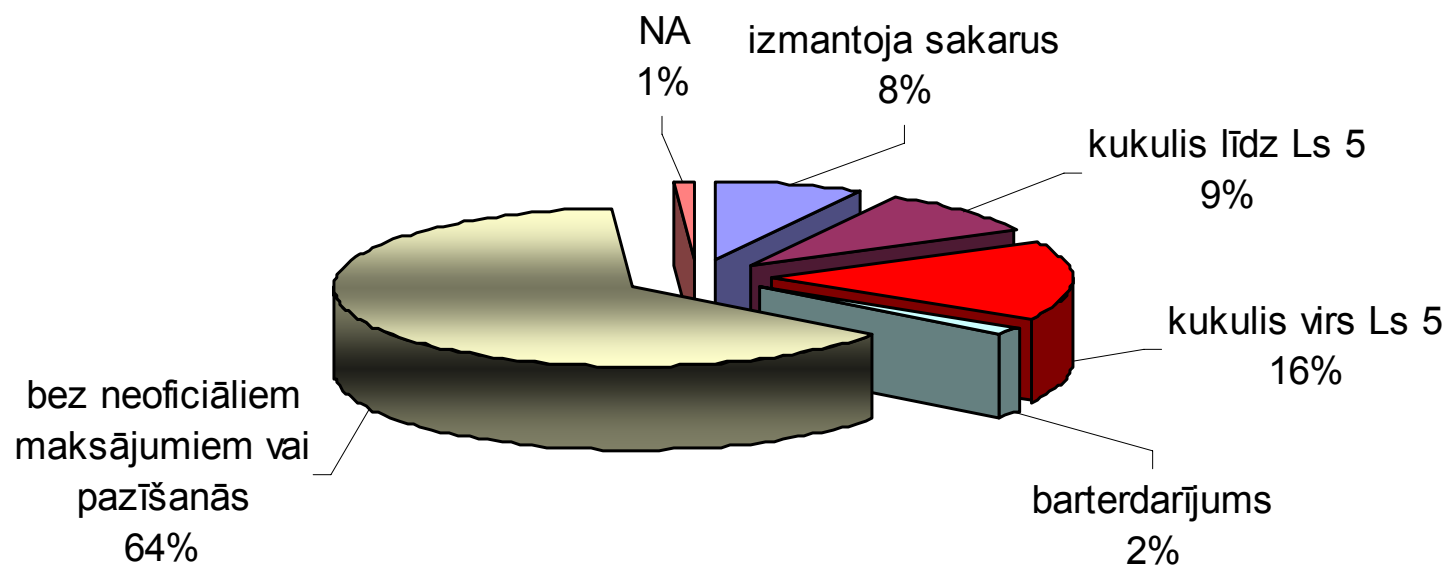
NA

Darbavietas, firmas piedalīšanās iepirkumos, lai iegūtu valsts vai pašvaldības pasūtījumu (n=90)

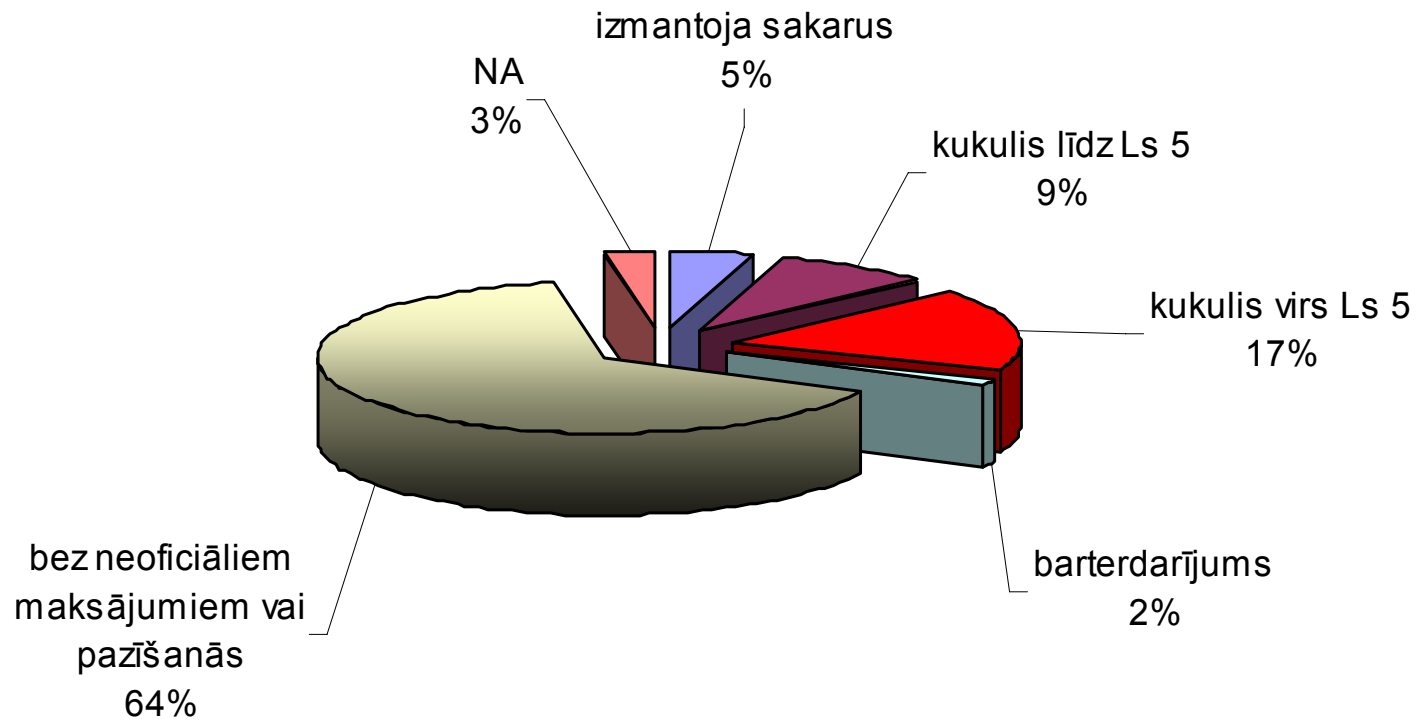
Ārstēšanās poliklīnikā, slimnīcā

(n=1239)

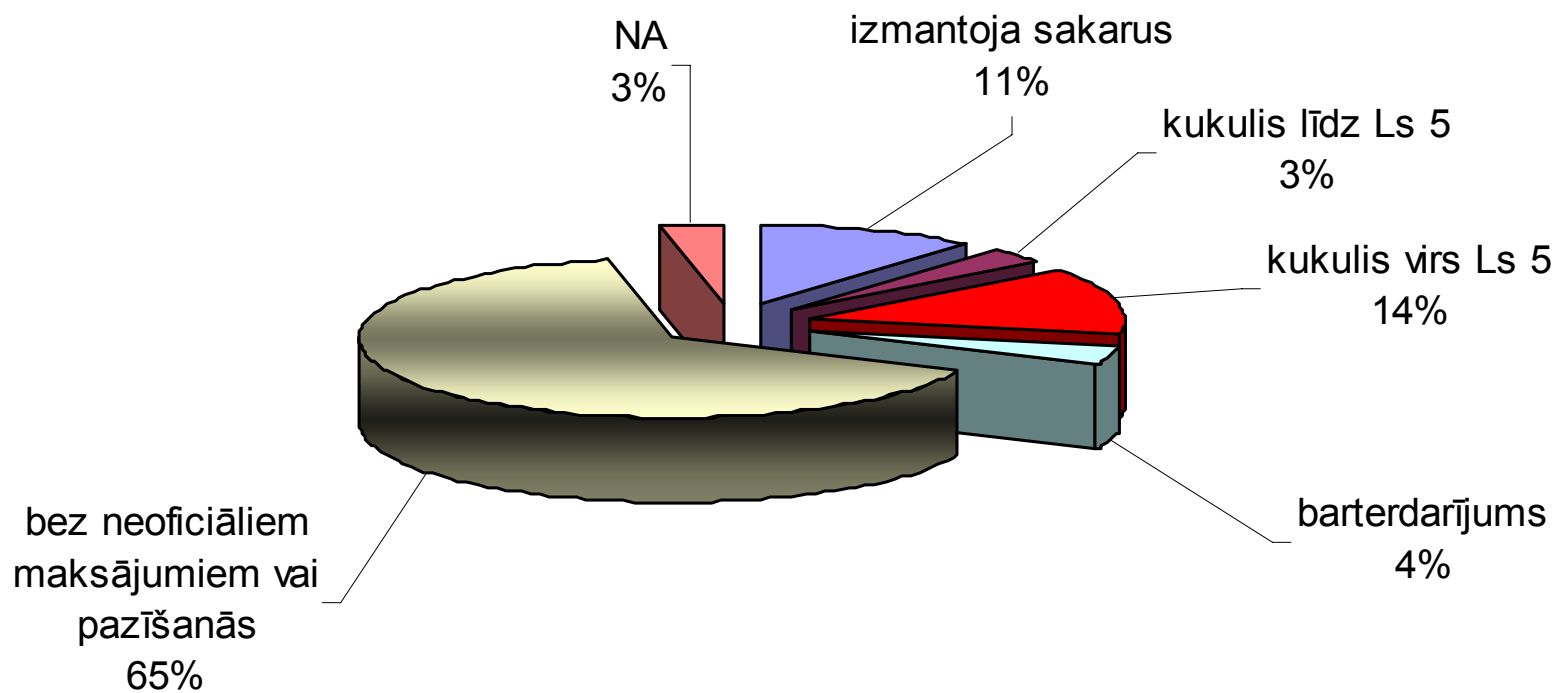
Saskarsme ar Ceļu policiju

(n=381)

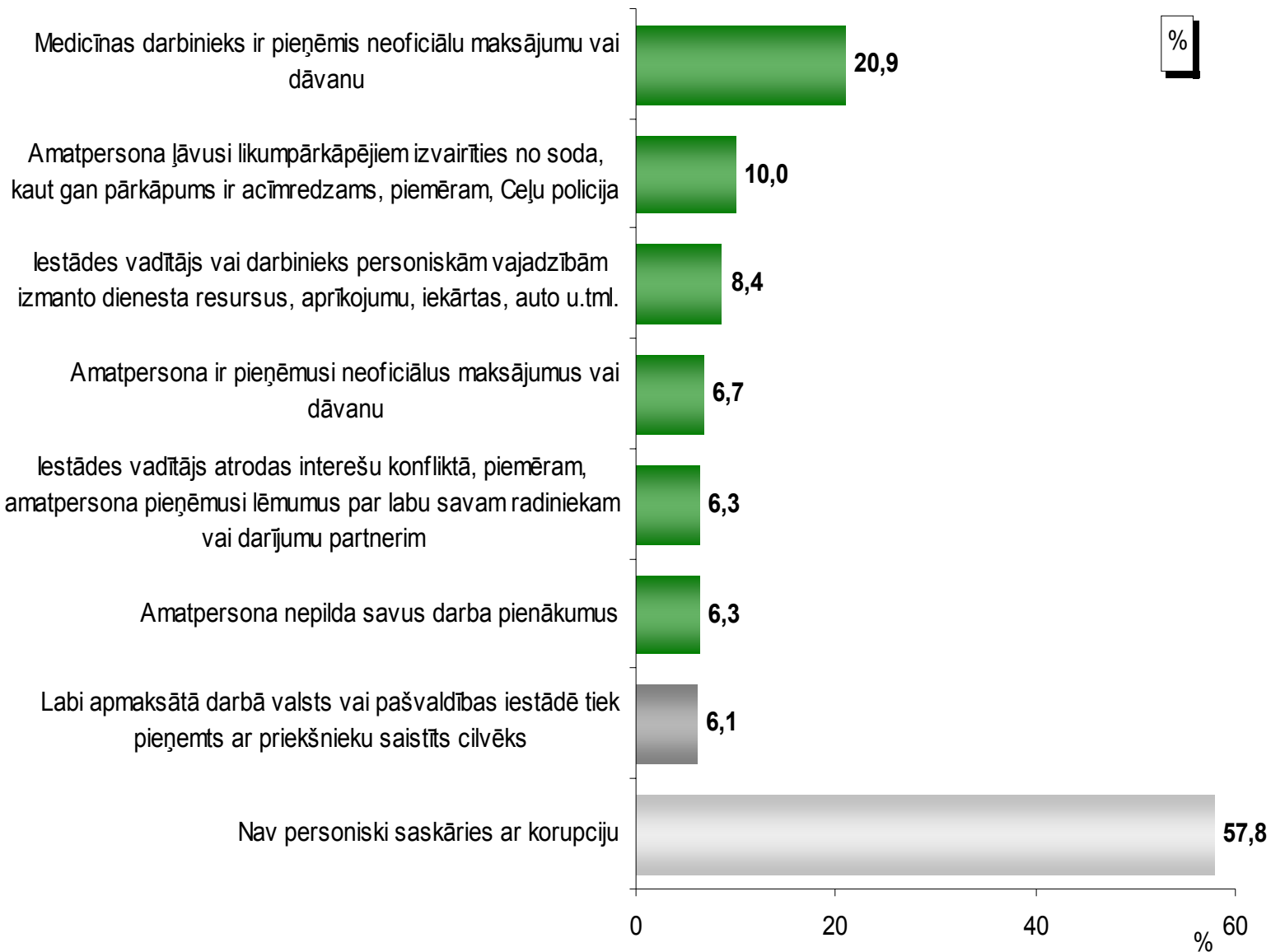
Atļauju, licenču saņemšana

(n=168)

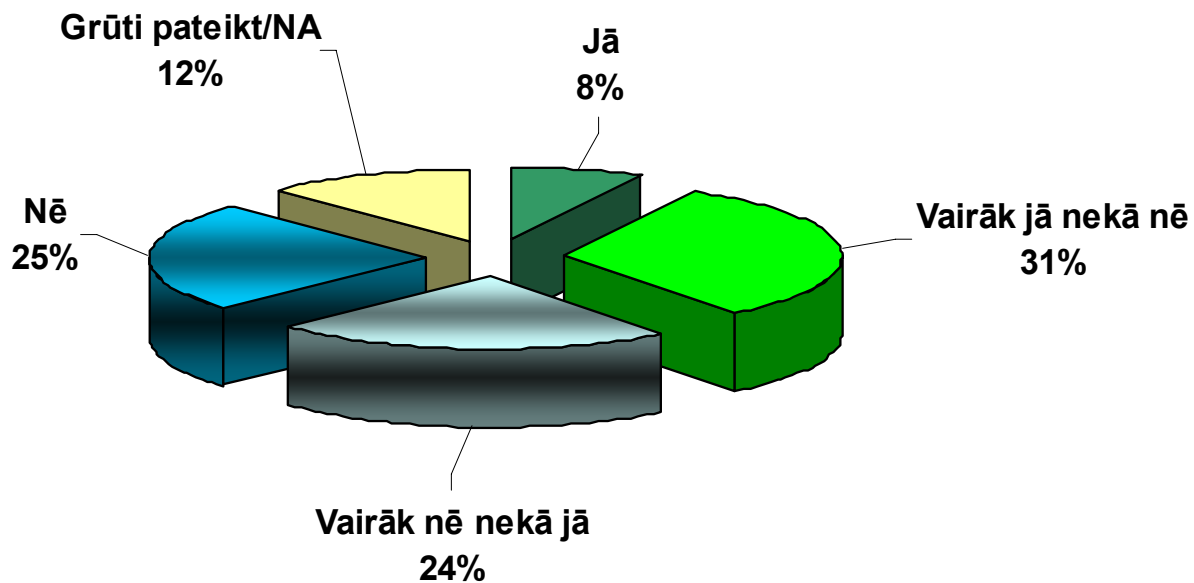

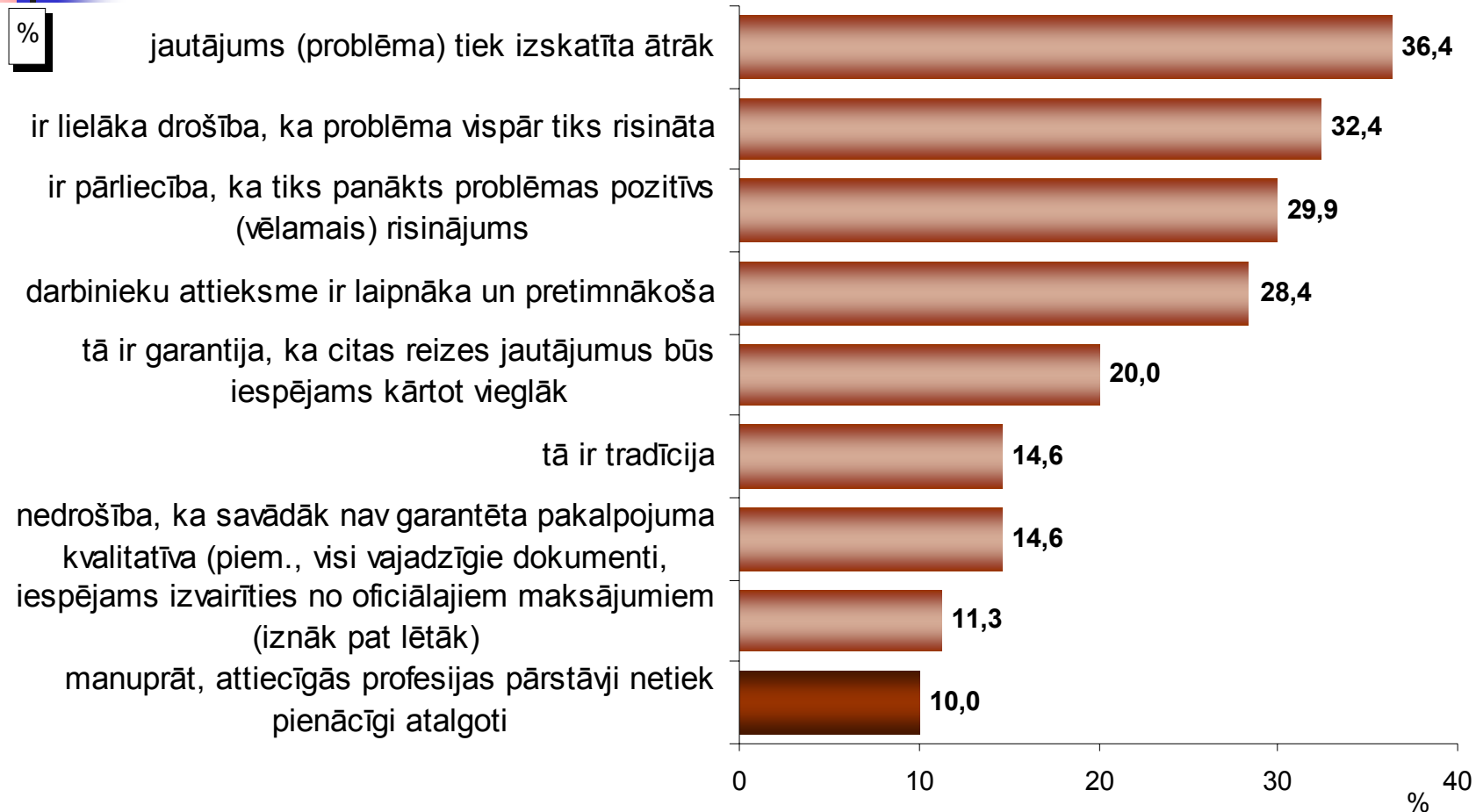
Kāda veida korupciju jūs personiski esat pieredzējis pēdējo 2 gadu laikā?

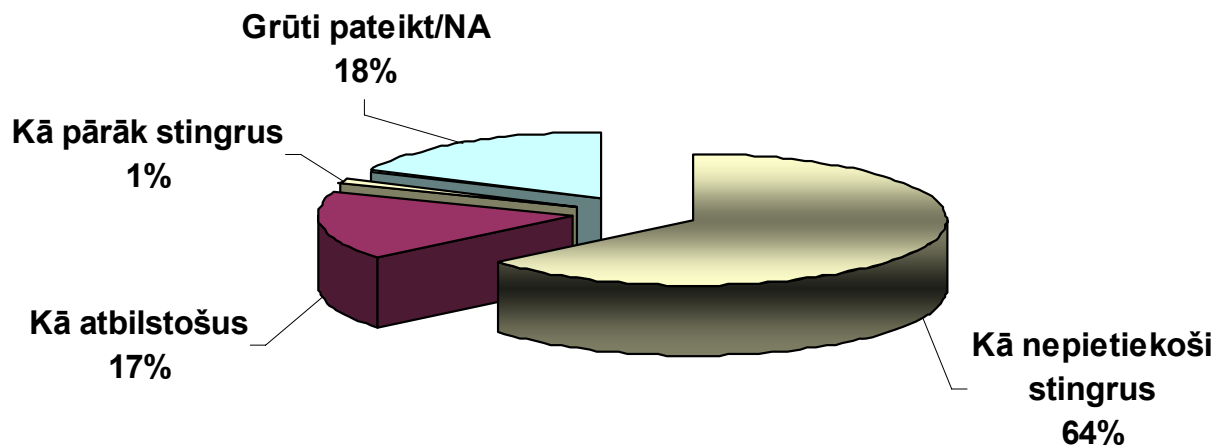
"Vai jūs personiski esat gatavs dot kukuli valsts amatpersonai?"

Iemesli, kuru dēļ varētu dot kukuli

Kā Jūs vērtējat Latvijā piespriestos sodus par koruptīviem noziedzīgiem nodarījumiem?

Secinājumi

- Iedzīvotāji labāk izprot korupcijas būtību un tās negatīvās sekas
- Samazinās iedzīvotāju personiskā saskarsme ar korupciju
- Ir milzīga atšķirība starp pozitīvu personisko pieredzi saskarsmē ar institūcijām un priekšstatiem par korupcijas izplatību Latvijā